

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:

Kossuth-utca 166. szám, Falcionó-féle házban.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felelős szerkesztő:

Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.

Netantóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt
Megjelenik minden vasárnap és esztőriökön.

A törvénytelen állapot bejelentése.

Az igazi magyar alkotmányosságot Bécsben sohasem szerették. Ideig-óráig kénytelenségből megalkudtak vele, de akkor is állandóan kutatták azokat a módokat, miként lehessen ezt megbénítani.

Nem szölok most azokról az időről, mikor nem volt még magyar népképviseleti alkotmány. Ismerjük az azon korbéli történetet mindannyian. Nem a jólelkű uralkodók, hanem az osztrák abszolutizmust képviselő udvari, katonai és politikai körök voltak azok, melyek meghamisították és kiforgatták a nemzeti jogokat. Ugyanez a játék, ugyanez a tradícionális osztrák taktika foglalta el a tért rogtön, mikor 1848-ban a parlamentáris népképviseleti kormányforma megszületett.

Mikor ez az osztrák abszolút kormányzat a legnagyobb veszedelmekbe sodorta a monarchiát s a kiegyezés létrejöttével az Andrássy-ministerium megalakult, ezek az osztrák befolyások egyidőre háttérbe vonultak. Nem is mertek jelentkezni, legfőlebb néhány félnék kísérlet történt, az összes Deák-párti kabinetek alatt. De attól a pillanattól kezdve, a mint a balközéppel a fuzió megtörtént, folyton fokozódó hatalommal éreztették erejüket.

Azzal a kipróbált és szinte csalhatatlan ösztönnel, mely ezeknek az osztrák abszolút tendenciáknak egyik jellemző sajátága, észrevehették, hogy a fuzió által Magyarországon oly politikai társadalmi és felekezeti tényezők jutottak felszínre, melyet az uralmat minden áron meg is győzödték róla, hogy ezekkel az új potenciákkal sok oly munkát el lehet végezteni osztrák érdekekben és a magyar alkotmány rovására, melyre a Deák-párti kormányok közül nem volt hajlandó vállalkozni egyik sem. Kétségtelenné vált, hogy mikor a fuzióval érvényesülésre jutott politikai, társadalmi és felekezeti hatalomnak a között kellett választani, hogy

vagy távozik a husos fazekak mellől, vagy megcsorbítja a nemzeti jogokat, mindig az utóbbi szerepre vállalkozott.

Igy történt legutóbb is. Bánffy a szabadalvűpárt legutóbbi hírbeld értekezletén bejelentette, hogy a szőlásszabadság előtte semmi, ha a szabadalvű párt érdekéről van szó.

Báró Bánffy Dezső ezt a fenyegetést a másik fenyegetéshez fűz, hogy az államháztartás nem lesz törvény alapján vezethető. Kihirdetvén a törvénytelen állapotot, kéri a párt bizalmát, s várja az időt, mikor utolsó menedékéből is kiverheti az alkotmányt.

Bánffy azt hiszi, hogy neki mint kormányelnöknek egyáltalán bármire is valami sok ideje volna még. Bánffy azt hiszi, hogy daczára, hogy többszörös hazugságon kapták rajta; daczára, hogy a nemzeti akaratnak szabad nyilvánulását a legarczatlanabb és legtörvénytelenebb módon csapta arczul; daczára, hogy fejére olvasták a Büntetőtörvénykönyv öt évi fegyházról szóló paragrafusát; daczára a Bessceffy-ügynek, aministerelnök magán tisztességét is súlyosan elhomályosító siralmas ténynek; tovább fogja magát tarthatni abban a székben, melyet eddig is törvényt és tisztességet lábbal taposva, méltatlanul töltött be.

Bánffy hiszi. E hiedelmét arra alapítja, hogy a többség és a korona bizalma mellette van. Hogy a többség még mellette van, ezt tudjuk. Sőt mellette lesz mindaddig, míg a hatalom kulcsát ki nem ütök kezeiből. Ama merész megjegyzésére azonban, hogy a korona bizalma is mellette van, csupán az a megjegyzésünk, hogy ha tényleg így volna, ez csak azt bizonyítaná, hogy Bánffy a koronát megtévesztette; hogy Bánffy nem csupán a parlamentben a nemzet előtt, hanem a királyi lakban a korona előtt se mond igazat.

A Bánffy zájkosárral fenyegető vakmerő beszédjére, persze hogy első sorban a vén Tisza Kálmán kontrázott. Az öreg Tisza is kirántotta rozsdás fringiját; életünket, vérünket Bánffiórt!

Inkább szájkosarat az alkotmány védő ellenzékére, inkább erőszakot a törvényre, inkább homályt a királyi esküre: de Bánffyt, ki törvény, becsület, tisztesség árán is oly jelesül liferálja a mandátumokat, elbukni nem engedik.

Az ellenzék daczára, melyet Bánffy ellen és a magyar alkotmány, törvény tisztelet és becsület védelmében megkezdett: csak még jobban huzdítólag hangzottak el Bánffy és Tisza mai beszédei. Ime ezek az urak nem csupán alkotmányunk egyik legerősebb bízatosítékát: a nemzeti akarat szabad nyilvánulását gázolják el — hanem a parlamenti szőlásszabadságra is lakatot szeretnének vetni.

Hát nem volt elég alkotmányunk régi védbástyáit, a vármegyéket, a nemzeti ellentállásra képtelenné tenni; nem volt elég a képviselő választásokat egy országos és kétségbefőtön szomorú komédiává változtatni, hol a három milliók és zsandár-szuronyok érvényesülnek és nem a nemzeti akarat; nem volt elég a sajtószabadságra béköt vetni, az egyesítési és gyülekezési jogot illuzóriussá tenni; most kell a teljes reakció, és alkotmányt védő szabadságunknak utolsó foszlányára, a parlamenti szőlásszabadságra is ráéheztek már. H.

Hirek.

* **Kinevezés.** A zombori pénzügyigazgatóság Ispánovics Ádám zombori lakost díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki a zombori adóhivatalhoz.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Karácsonyi István szabadkai kir. járásbírói joggyakornokot az újvidéki kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

* **Sárgarépától megfulladt gyermek.** A kalvaria tó körül esett meg a nagy baj. Rajnovics József kőművesnek hat éves kis fia a napokban sárgarépát falatozott nagy mohósággal. Egyszerre csak tüszentetés jött reá; tüszentgetett egyet-kettőt, mire a szájában lévő összeragadt nagy mennyiségű sárgarépaanyag orrüregébe, légzőszerveibe nyomult, a tüdőhöz vezető utakat elzart és néhány perc alatt fulladást idézett elő. Edes anyja rogtön orvosért futott, amire azonban a segély megérkezett addigra szegényke kiszvedett.

* **Közgyűlés a városnál.** Zombor szab. kir. város törvényhatóság bizottsága folyó hó 30-an rendes közgyűlést tart. Ekkor kerülnek sorra az obstrukció ellenes kérvények is.

* **Kanálisba fulladt gyermek.** Szomorú vége lett a harmadtléves kis Nebojsze Pistikának. Játék közben a kanálisba esett és bele is fulladt. A nagy szomorúság így esett meg. Egy hét előtt is játszani jött össze apatini Fernbach Péter kanálismenti szállásán a gyermekek. Egyik ezt akart játszani, a másik azt. Végre is szakadás lett vége a dolognak, amennyiben csoportokra oszolva, ki labdázni, ki vadászni, ki bujdosni játszott. Az a csoport amelyhez Nebojsze Pistika tartozott, babaruhát ment mosni a Ferenc-csatorna partjára. Kicsi létere társai még babaruhamosásra sem találtak elég erőnek. Tétlenül pedig nem akarta nézni a többiek szorgoskodását. Fogott tehát egy kövecskét és azt kezdte öblögetni a hideg habokban. Nagy iparkodásában azonban egyszerre csak megcsúszott és ellensúlyt veszítve beleesett a vízbe. Társai azonnal észrevették a veszedelmét; akárhány, daczára annak hogy a legidősebb is alig volt 7 éves közöttük a mentéshez akart fogni. Végre is azonban a gyermeki félelem tiltotta urra fölöttük és haza menekültek. Szülei már hideg élettelen kis testére akadtak.

* **Közeledik a tél.** Itt a tél. A közelben van és egyszerre csak betoppan. A levelete már érezhető a levegőben. Nappal még kevésbé van hideg, este azonban már csipős, éles a levegő. A vizek vékony táblákban rakodnak reá a jég. Mindenki védekezik a hideg ellen. Nyakig begömbölközve jártak most este is az utcán az emberek. Hideg volt és kőd keletkezett, a mely reá ereszkedett a házakra és beszívárgott az ajtó-küszöbekbe, még a szobákba is.

* **Rablók egy vasut ellen.** Szenzációs esetről értesít lapunkat bajai levelezőnk. Arról ad hírt, hogy a Szabadka—Baja között levő vasuti vicinális vonalon tegnapi éjjel a lassan haladó vicinális vonatot négy rabló megtámadta és a podgyászkoszuba beakartak hatolni. A 3 ik számu vasuti őrs észrevette a támadást és több lövést intézett a rablókra, mire azok megriadtak és eltűntek a sötétben. A vasuti őrs azonnal jelentést tett az esetről Szabadkán és a tetteseket azóta nyomozzák.

* **Esküvő.** Dr. Janiga János ügyvéd f. hó 20-an, d. u. 3 órakor esküszik a szt. Teréz templomban örök hűséget Farkas Éta

hisasszonynak, Farkas János kereskedő kedves leányának Szabadkán.

* **Vasuti akadály.** Az e hó 7-én Ujvidék felől Szabadkára robogó gyorsvonat a kulai közvagóhídnál levő vasúti örök a sineken járó teheret elkapva összeűzte s mintegy 100 méternyi tölté, mire a vonat megállott. A megrémült utasoknak az ijedségen kívül bajuk nem eset.

* **Állásától felfüggesztett ügyvéd.** A szabadkai ügyvédi kamara legyeitmi tanácsa dr. Kemény Szatimond bajai ügyvédet, a kuria jogerős bátorzatával, az ügyvédség gyakorlásától egy évre felfüggesztette.

* **Katalin-bál.** Az új verbászi fiatal-ság 1898. évi november 28-án az új verbászi olvasó-egylet helyiségeiben jótékony célú Katalin-bált rendez. Kezdeté 8 órakor.

* **Kölyök-agarverseny.** A Bács-megyei-agarasz egyesület által f. hó 13-an a napkeleti ugarokban rendezett kölyök-agar (vándor) versenyen s díjat Pilaszanovics Józsefnél szül. Fernbach Róza úrnő agara nyerte el. A nyertes agarának még kétszer kell győznie a díj (500 ft) kiadásáért. Összesen 5 kölyök agar futott és pedig Pilaszanovics József (Doboka) és id. Vojnich Sándor (Szabadka) földbírtokosok agarai.

* **A királyné szobrára.** Veprovac község képviselőtestülete Erzsébet királyné szobrára 50 frtot szavazott meg.

* **A gyász vége.** Inmár két hónapja is elmúlt, hogy lejártszodott az ujjabbkori történelem legnagyobb és legmegrazóbb tragédiája. Erzsébet királyné koporsóján már rég el is hervadtak a koszorúk virágai s a gyászt mindmáig élénken, trissen hordjuk a szívünkben. A külső, hivatalos gyász azonban 17-én részben lejár. A hadsereg tisztjei ugyanis akkor letették kardbújtukról a gyász-fátyolt, s csupán a fekete karszalagot viselik 1899 márczius 17-ig, amidőn a legfelsőbb helyről rendelt gyász ideje teljesen letelik.

† **Gyászhir.** Kürthy István, Zombor város volt főkapitánya, az apatini kerület volt országgyűlési képviselője október hó 27-én élete 78. évében. Kolthán elhunyt, az elhunyt igen előkelő családból származik s a szabadságharc alatt őrnagy, majd később ezredes volt. Varosunkban és a megyében számosan gyászolják benne a jó ismerőst. A család a következő gyászjelentést adta ki: Fajkúrti és kolthai özv. Kürthy Istvánné, született jágószellői Greguss Mária, ugyaszintén gyermekei: Lajos és ennek Istenben

boldogult nejétől, gróf Zichy Ludvigától született fia László; — István és neje nemességilicsi Jaross Erzsébet, fájdalomtelt szívvel jelentik törőrn szeretett férjének, illetve atyjuknak, nagyatyjuknak és ipának fajkúrti és kolthai idősb. Kürthy István urnak az 1898/99 évi Boeckay huszarak ezredesének, s volt országgyűlési képviselőnek folyó hó 27-én a halotti szentségek átátos felvétele után élete 78 ik boldog hazasságának 50-ik évében hosszú és kinos szenvedés után veglyengyűlés következtében beállott gyászos elhunytat, A megboldogultnak hült tetemei f. hó 29-én délután 3 órakor fognak a kolthai családi sírboltba a feltamadasáig örök nyugalomra tetetni; az engedzettel szintemre aldotzatok pedig a kolthai piébánia templomban f. hó 31-én délelőtt 6 órakor fognak a Mindenhatóknak bemutatattani. Az orok világosság fényeskedjék neki!

* **Szinészet Hódászgon.** Vették a következő szinlapot: Rónaszék Gyuszta leguabb mulattató bohózata. Magyar szinészet. Berlet Hódászgon, 2 ik szám. a Huk Ede úr vendéglőjének nagytermében, Csütörtökön, 1898. november hó 17-én szinre kerül: A méltóságos Cszimadia, Bohózat 3 felv. Irta. Rónaszék Gy. (H. V.) Személyek: Vahajai Ervin gróf, Gomony Peter, Hüdégi Sándor báró, Hegedüs István, Mallér M. csizmadia mester Tóvány Antal, Erzsike leánya, Medgyaszay. Kis Jancsi legénye Karikás Jenő, Jutka szolgáló, Toványiné M. Klári szobaleány, Belernay Lucia, Georges inas, Sarkady Endre, L só leány, Debreczeny Eszti 2-ik leány Szilágyi Rózi. Hely-arak: Korszék 60 kr, Zartszék 40 kr, Alóhely 20 kr. Kezdeté 7 1/2 órakor. A n. é. közönség kegyes partfogásat mély tisztelettel kéri. Amint hírlk Zomborból is igen sokan készülnek ki Hódászgra az érdekes előadások megtekintésére. Tóvány Antal igazgató.

* **Könyvnyomdánkban** egy tanoncz felvételt.

Szinház.

A szinártsulat.

Több oldalról hallottuk, hogy a körünkbe érkező Deák-féle szinártsulat tagjait a közönség nem ismeri. Szolgálatot véltünk teljesíteni, amidőn pár sorban ismer-tetjük a tagokat.

Pálffy Nina. A társulat primadonnája. A Szegedi, Aradi, debreczeni szinházak volt dédelgetett kedvence, azon

A „ZOMBOR ÉS VIDEKE” TARCZAJA.

Imponálni kell tudni.

Humoros elbeszélés.

— A „Zombor és Vidéke” eredeti tarczája. —

Irta: Harsány Jenő.

(Folyt. és vége).

Azt fölhasználván, szét néztem egy keveset a szobában. Nagyon körültekintő lehettem. Egy arany zsebhóra láncal, egy pár ezüst manzsetta gomb, 6 darab regalitás szivar, egy gyémánt kövű nyakkendő-tű, egy elefántesont nyelvű peesétnyomó, 2 darab Koh-i-noor féle írón és egy doboz svéd gyújtó vándorolt a zseembe — elégtétel képpen.

Mikor már nem volt mit magamhoz venni, Szalszgruber ur is magához tért.

És menekülni akartam, de ő megszólalt halk, eltojított hangon, összehégtelen szókat hebegvén.

— Az Isten . . . szerel . . . miért . . . ne . . . ne mennjen . . . ne . . . mennj . . . csak rend . . . őrt ne . . . tudja . . . felek . . . mert kérem . . . mindent . . . meg . . . teszek.

Ennek elment az esze, tehát nekem nem kell elmenni. A ki rendőrökkel fantázál, az nem lehet becsületes, ergő becsületesen kifosztogathatom. Ennek az urnak nyomja valami a lelkét, a zsebetem is nyomhalja a pénze. A mulja nem lehet valami fényes, de jövőmre immár fényugarakat kezd lövelni a derengő, hajnalodó szerencse napja. Lasankint össze szedte magát. Arczán mély nyomokat hagyott a kiállott félelem és izgalom. Ide—oda fámoalgott, nem tudott állni és ülni sem akart. Most már fölőlesgesnek tartottam a szökést. Minek?

— Uram! — szóltam hozzá erélyes hangon, — ön jól tudja, hogy mennyire megsértett, midőn gaszágtalanul rágalmazott, midőn oly váddal illetelt, mely lelkennek egyenes arcul csapása, mely fölháborítja ártatlanul csörgedező véretem. Ez megtörlésre vár. Ön jól tudom, az ön mulja foltokkal van tele, akáresak a nadrágom. Foltos nadrágom több becsesél bir, mint foltos multú élete. Mulljáról semmi sem veszi le a foltokat, nadrágomról a benzín, a panama bomba és egyéb föltisztító szerek. Nem céloz muljáról lerántani a leplet. Ön jó ember

vagok. Tanum rá az ég és érdemekben megfeketedett nyakkendőm, mely most rajtam van. Kérdem: hajlandó-e feltételeimet elfogadni?

— I . . . i . . . gen, — dadogott az öreg. — Figyeljen hát uram, figyeljen! Irásbelileg kotelezi magát, miszerint nekem, Kisenstock Tivadarnak, havonként 50 szóval ötven torintot fizet azon a címen, hogy ön paprikája terjesztése körül tevékeny munkásságot fejtetem ki. Bár nem fogok semmit se tenni paprikája érdekében, köteles lesz ezen fizetési kötelezettségét pontosan betartani, — különbeni lepegellerántás terhe alatt. Ezen kívül végrendeletet csinál, mely szerint, ha elméltóztatna halálozni, összes ingó és ingatlan vagyonát reám hagyja, mint nevelt fiára. Ha ebbe nem megy bele, megszünök ugyan a fia lenni, de akkor ön a helál fia. Megértett uram, megértett?

A köpöcs ember akart valamit mondani, de szó nem jött ajkaira. Ide oda kapkodott kezével, lábával, hadonászott szörnyű módon, csak beszélni nem tudott. Tágra nyitott szemekkel, bambán tekintett maga elé. A meny-

kevésprimadonnák közül való, akikben minden meg van arra, hogy aközönséget elragadják. Szépség, kitűnő hang, bájos és sikkes játéka, fényes ruhatar.

Galyasi Paula a társulat másik primadonnája, aki a debreczeni és miskolci közönséget s legutóbb pedig az aradakat ragadta el egy kitűnő játékaival, mint bájos, csengő s briliánsan képzett hangjával. Énekművészetén kívül még mint jeles hegedűművész is ért el sikereket. A Parasztszülötlenben mint Santuzza aralott sikert; az intermezzo hegedűszólójával pedig bámolatba ejtette a közönséget ugyiszintén a „Cromoni hegedűsben is a híres hegedűszólóval.

Tóvölgyi Margit az aradi-temesvári színház, valamint a fővárosi színház I. rangú drámai primadonnája, ki ugyiszólván a mai drámai hősnőknek királynője, mint állandó vendég.

Nógrády né B. Lina, drámai szende, aki már előnyösen ismeretes a zombori közönség előtt.

Dulich Mariska. Legutóbb a szabadkai közönségnek volt kedvence.

B. Polgár Fáni. Hatalmas drámai tehetség, de azért mint a vígjátéki mamák személyesítője is megállja helyét s kivívja a közönség szeretetét, mint legutóbb Eperjén.

Fehér Laura kedves jelenség, ak előtt még szép jövő áll.

Kantali Teréz hatalmas komikai véna. (Kolozsvár, Szeged, Győr, Sopron, mint az ő sikereinek a színhelye.) aki megnevettet egyrészt, de bámolatra is kelt hatalmas alt hangjával.

Karácsonyi Nariska és Pozsonyi Lenke erős tagjai az operett és népszínmű ensemblének.

A férfiak közt: Hevesi Gábor, a szegedi színtársulat volt drámai színésze.

Bátósi Endre, legutóbb az eperjesi közönség kedvelt hősz szerepmese.

B. Szabó József tenorista a tenoristák nak abból aritka fájából való, ki mint alakitó színész is megállja helyét.

Környei Béla a Magyar Színház tagja s egy évre engedték el, hogy tömör érces bariton hangja mellett a játékművészetben is gyakorlatra tegyen szert.

Szalóki Dezső a komikusoknak abból a fájából való, aki sohasem túloz, mégis hat, a mit eléggé bizonyít aradi sikeres működése.

Simon Jenő, a színész-akadémiai vizsgálatain feltűnést keltett hatalmas organumával és tehetségével.

nyire ember ismeretemre támaszkodhatom a guta kerülgette.

— Hajlandó-e feltételemet elfogadni, kérdem újra, igen vagy nem.

Szalszgruber ur tagadólag rázta a kopasz fejét.

— Nohát akkor elvesztett!! Kiálték harány hangon miközben öklömmel író asztalára ütötem, vagy ölt. Ez halott.

Mégirtam ugy a szerződést, mint a végrendeletet. Mind a kettőt szó nélkül remegő kézzel aláírta, aztán, egy székre roskadt.

Én meg az aláírt dolgokat gyorsan zsebre vettem, és őt faképnél hagytam.

Jókedvvel és bőséggel indultam kifelé. Ha nem tévedek, a „Kis özvegy“-et dudoltam.

Miközben egy utba eső zálogház fele vettem az utam, elhatároztam magamba, hogy az újságban megjelent hirdetés teljes szövegét hisz ennek köszönhetem szerencsémnek a legfinomabb papírra terjedelmes nagyságban ki nyomatom és aranykeretbe foglaltatom — örök emlékül.

Németh János a Lear királyok és Brankovicsok jeles ábrázolója.

A kar ugy van egybeállítva, hogy a szemnek is tessék, de a fülnek is. Együtt véve kitűnő kar, egyenként használható segédzsinetek. Ligotti jeles vezetése alatt egy 15 tagból álló perlekt zenekar.

Deák, az igazgatót, a legjobb oldaláról ismeri a zombori közönség, mint komikus egyike a legjobboknak.

A szingizságot a fővárosi színházak összes ujdonságait beszerezte, és azokat tudomásunk szerint N.-Beeskereken elő is adta. Mi tehát abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy egy teljesen össze tanult műsorú társulatot fogunk élvezni.

Ben de Ödön titkár a debreczeni, kassai színházaknál megmutatta, hogy a közönség érdekeit egyesíteni tudja az igazgatóval s mint egy összekötő kapocs a társulat-igazgató és közönség között mindenütt a legjobb emléket hagyta maga után.

A társulat tehát, mint látnivaló, a lehető legjobbat igéri s reméljük az ígért nem marad is egyuttal az. Jó előadások, az összes ujdonságok színrehozatala, azoknak az idő keretben való bemutatása mind oly előnyök, melyek a sikeres működést biztosítják. Reméljük, hogy a közönség is pártfogásába veszi Deákot, akiknek ez a több mint 70 személyből álló színtársulat fentartása bizony sokba kerül. Es hiszünk, hogy a saison végén közönség és igazgató kölcsönösen meg lesznek egymással elégedve.

Törvénykezés.

Sgyilkosanya. Megirtuk a minap, hogy Ujvidéken Mezey Imre szolgabíró fia és Rátvay János gimnásiumi tanuló a Dunán való csónokázás közben egy hullára akadtak. Ennek a hullának kiderült a története és így hangzik.

Csöbi Adám 6-futtkai lakos, nyolceve nőtől vett egy özvegyet, kivélegész mostanig boldog házasságban él. A férj napszámos lévén, huzamosabb időn át távol volt hazulról s a Dunán derelyén kereste kenyerét. Mult hó 28-án este munkából hazatérvén, neje a vacsorát pekimint máskor is oda adta; különféle dolgokról beszélgettek, de a férj a munka fáradalmi után csakhamar nyugalomra tért.

Másnap reggel a férj gyermekeit kíváncsi látni kik közül egy 12 éves és 10 éves leány gyermeke az első nejtől, míg egy 6 éves és egy 3 hónapos a mostani nejtől származik, de a legidősebb 12 éves Borbála nevű leányát nem találta. holte után tudakolódzott, neje azzal válaszolt, hogy előző nap csintalansága miatt kissé megpirongatta, azért hazulról eltávozott s azóta vissza sem tért.

Az apa mindenütt kerestette a gyermekeit, de heteken heresztül nem jutott a nyomára.

A megnevezett deákok lettek rája. A vizsgálat folyamán konstatálták, hogy a hullám, külérőszak nyomai vannak s a személyazonosságát is megállapították. A hullában Csöbi Adám elűnt leányát ismerték fel. Másnap a futtkai rendőrség és csendőrség a nyomozást megejtette s kiderült a szerencsétlen leány mostohájának kegyetlen áldozata lett, amennyiben ez a leányt valami éleskéslységgel, először megverte, majd a másik tíz éves leányát hazulról este az utcára küldötte; aztán egy vesszőt csavart a szerencsétlen leány nyakára, azzal föjtögtatta; mikor így nem ért célt, vagy lejtáradatot vett elő s azzal addig ütötte, míg halva rogyott össze, erre aztán a kegyetlen mostoha a holt tetemet hátára vette s a község alatti szigeten este a nagy Dunába dobta, gondolván, hogy ezzel mostoha leányán örökre túl adott, a bűnét pedig ötkörre lepel fogja takarni.

Nem ugy történt. A két diák véletlen fölfedezése a bűn nyomára vezetett s a kegyetlen asszony most már a börtönben várja jól kiérdemelt büntetését.

Közgazdaság.

Mezőgazdasági országos kiállítás Szegeden.

Budapest, november 15-én.

A jövő év szeptember havában rendezendő országos mezőgazdasági kiállítás képe mindinkább kidomborodik. Nemcsak a szegedi bizottság követ el mindent a kiállítás sikeressé tételére, de a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének budapesti köztelek palotájában is serényen folynak az előkészítő munkálatok Rubiesek Gyula szövetségi titkár, a kiállítási iroda főnökének szakavatott vezetése alatt.

Jóformán az összes csoport bizottságok elkészültek már munkálataikkal s az e hó 26-án tartandó rendező bizottság plenuma elé fogják tervezetüket beterjeszteni.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége első mezőgazdasági kiállítására alkalmasabb helyet alig találhatott volna az országban Szegednél. Tudják ezt az országos gazdák mindamnyian, hisz nem egyszer fordultak meg városunk falai között. Erre vall legalább a gazdaosztály első és legnagyobb szakközönségének. A Közteleknek nyilatkozata is. A lap így ír a többi közt:

Egyébként maga az a körülmény, hogy az egész kiállítás az új szegedi népligetben, gyönyörű park közepén nyer elhelyezést, rendkívül kedvező, mert Szeged városának mintegy százezernyi — jórészt mezőgazdasággal foglalkozó — lakosa oly látogató kontingenst szolgáltathat, amely a kiállítóknak nézve, már magában véve hasznossá teszi a megjelenést annálkább, mert Szeged az Alföld szívében fölgölgölmű gőzcentot képezvén, biztos reményű, hogy a látogatók sorában az egész Alföld gazdái nagy számban lesznek képviselve.

(Élő állat kiállítás)

A mezőgazdasági kiállításnak a gazdákra nézve legfőbb vonzerejét kétségen kívül az állatkiállítások fogják képezni. A csoport bizottság minapi ülésén azon nézetének adott kifejezést, hogy az állatkiállításoknál a főszly az alföld jellegzetes állattenyésztésének a bemutatására van fektetve, ami azonban természetesen nem zárja ki azt, sőt öhajtható, hogy az országban tenyésztett minden állattajta bemutatásra kerüljön. A nagyobb tenyésztők csoportos kiállítás rendezésére lesznek fölkerendők s e tekintetben az állattenyésztési felügyelőknek van leginkább módjában a rendező bizottság kezére járni, s kortületeikben kijelölni azokat, akik ily csoportos kiállítások rendezésére felkérésenek.

A gyümölcsös és kertészeti kiállítás három fő részre fog oszlni, u. m.: konyha-gyümölcs, kertészeti és fajsokai kiállításra. Fel fogja azonban a kiállítás e része a diszkretizetést is. Magvak, facsemeték, kertészeti művelő eszközök, gépek, friss gyümölcsök és zöldségek, ipariilag feldolgozott gyümölcs és konyhakertészeti berendezések tervei, befalásati tervek, üzemi tervek stb. fogják a kiállítás e részét változatossá tenni.

Baruch József bizományos (Budapest központi vásárcsarnok) üzleti jelentés.

Budapest 1898. november 18.

A csarnokok forgalma az előrehaladt időny dacára még mindig nem igen felel meg a kereskedőink által hozzá fűzött reményeknek, ámbár egyes czikkekben e héten is jelentékeny üzletek bonyolítottak le.

Tojás az egész idő alatt szilárd jegyzésű volt 41–43 frt ered. lédanként, ma azonban csekély lanyhulás állott be s az árak 40–42 frtá mentek vissza.

Előbaromfi-olcsó árak mellett jó kerestetnek örvendek.

Kiválóan keresletnek szép nagy kapanak és pulykák.

Öltözlőben egész héten igen lanyha volt a hangulat, — tegnap óta azonban árú hiány állván be a jegyzés egészen 54–56 krra gkonként szűkölt fel.

Vadban a meleg időjárás folytán a kivétel még lehetetlen, helyi fogyasztásunk ugyan kielégítő, de az első sorzéken ez nem változthat.

Nyulak a csarnokban eladóva 90–1.10 íg fázán 1.20–1.50-ig fogly 60–70-ig drbja, őz 45–50 kr. kgrja szarvas 30–40 kr kgrja, vadsertés 40–60 kr. kgja.

Burgonya keresett rózsaburgonya 1.50–1.60 frt. sárga 2.20 mmként.

Vaj prima főzővaj 80–85 kr. teavaj 95–1.10-ig krenként édes túró 16–18 kr. kgrja.

Csarnok.

Saját tudósítónktól.

Rövid, de velős táviratok Budapestről az ott szálló baeskaifjúság viselt dolgairól.

Miután a saison beköszöntött, s a jeunesse d'orée legkedveltebb tagjai a fővárosban töltik üres napjaikat, részben az elszakadt családtagok után busuló szülőik megvizsgálására, részben pedig lapunk saját jól felfogott érdekében szükségesnek tartottuk egyik szemfűles külön tudósítónkat a helyszínére küldeni, hogy lapunkat időnkint ama mozzanatokról értesítse, melyekben visszatükrözök, vajjon helyes irányban képviseli-e fentemített ifjúság a világhírű bácskai vért.

A bírálatot a szives olvasóra bízva, az eddig befutott táviratokat alább hiteles sorrendben minden kommentár nélkül közöljük. Ha netán valaki tátongón érthetetlen szellemi üröket találha az egyes táviratok közt fölfedezni, nem ajánlhatjuk eléggé melegen a sorok közti olvasást, s kérjük ezen hiányokat a Csalányinal kapható kitűnő Augustinernek s a Hungáriában hó elején (!) élvezhető Heidrick elismert zamatjának tulajdonítani.

Szept. 5. Péró törvényszéki jegyző, Barna, mint egy túlnévelt zereszen.

Az újonnan föleréketett ifjúság köréje csoportosul és őt bámulja.

Szept. 9. Péró még mindig jegyző. Visszafeljedésben van a fehérbőrűek felé. Kis Gyuricza (balek) már nem őt hanem a Csalányi sörét bámulja.

Szept. 12. déli 12 óra Gyurica reggelizik Centralban. Bizalmasa Guszti fizető pinczér, postillon d'amourja a 42. számú hordár.

A turfón elmaradhatlan. Áрпи a közgazgatást tanulmányozza fiatal háziasszonyával.

Szept. 15. Bajsai Dezsőke gölya. 60 cm. bő nadrágot és kapcát visel. Szabadkán ez az utolsó divat. Petrich Kálmán bunyevác nagyherceg (balek) 20 cm. szűk nadrágot hord és pártalan napokon monoklit. A „Police Gazette”-ban ez az utolsó divat. — Együtt kocsi-káznak a Stefánia-korzón. Kocsisk Jóska No. 93. — Laczko (kocák) átutazik Pozsony felé, beszerzi a holnapi vizsgájára szükséges könyveket. — Palugyay e hirre összes pezsgő készletét behűtötte. — Arkád (a Péró testvérkéje) makacsul tanul. Dezsőke d. u. 3 órákora a kecskeméti utcában lakást bérelt.

Datum m. f. d. u. 4 óra. Dezsőke felmondta a lakást.

Szept. 17. Laczko megérkezett pozsonyi tanulmány-utjáról. Vizsgálja sikerrel, de gratulációkat nem fogad el. Páros

napokon is monoklit hord és ő Felsőrére való tekintettel gyászöltözt a kalapján. Csak grófokról beszél.

Szept. 22. „Bácsország” alakul. Helyiség Central. Elnök Böhm Máttyás zálogháztulajdonos.

Diszelnök Fanny kaszirnő. Külföldi levelező.

Parestes Lei, a ki a berlini egyetemen az atomokat tanulmányozza.

Szept. 24. Leó végre jogász. Kigyógyult hannoveri kirándulásából. Nánudor páciensei sorra pusztulnak. Dezsőke ma utoljára kocsikázott ki. Árpád és Arkád megrögzötten tanulnak.

Szept. 25. Leó megint technikus Petrich még mindig koczik: órát már nem hord.

Szept. 27. Hó vége. Central üres. Böhm elnöknek gyakori tisztelgés. Petrich már nem kocsi-kázik. Laczko folyton zöld jaquetjét hordja.

Szept. 30. Hó utója. Asztaltársaság este kapuzárás előtt szétszlik. Dezsőkének nincs étvágya. Gyurica szerint Gerbaud hanyatlók. Kugler éhretetlen. Áрпи öröleten magol. Jóska kocsi már nem is köszön.

Okt. 1. Hangulatváltozás. Petrich Kálmán versenyistállót akar nyitni. Áрпи szerint csak a Hungáriában lehet tarthatólag vacsorázni. Laczko folyamodik a kamarásságért. Desiver de Bajsa tegnap óta világos tóplálkozási talentummá fejlődött. Gyuricza 33 nap és 44 kis kugler elfogyasztása után kijelenti, hogy Gerbaud rehabilitálva van, Petrich mint szakférfi és Gyuricza mint bizalmi férfi kiküldetnek Dezsőke nadrágjainak megszükkítettése végett miután fölöttük „Bácsország” krémje megbotránkozását fejezte ki. Dezsőke d. u. 3 ó. 40 p. kor áthurezolkodott az illői uti lakására.

Datum m. f. d. u. 3 ó. 45 p. Dezsőke fölmondta az új lakását. Laczko levelet kapott egy gróf barátjától. Már ő is kocsi-kázik Petrich megint órát hord, Jóska kocsi nagyokat köszön.

Okt. 6. Leó kérvényt nyújtott be Wlassichhoz új fakultás feállítására. Gyuszi állítják feljön a Réunionra vasbotokat beszerezni. Laczko levelet írt egy herceg barátjának.

Okt. 13. Arkád eltűnt, készül a doktorá avatására. Péró kilátásba helyezi, hogy ez alkalommal is el fog bukni.

Okt. 15. Bajsai Dezsőke lakást bérelt az ő budai hegyekben, és azt azonnal fel is mondta, Laczko a legközelebbi kávédarálóval Mucsára utazik parforce vadászatra főri barátaihoz. Gyurica a Réunionra leutazván, mint helyi nagyság szerepel Zomborban.

Okt. 24. Dezsőke szerelmes; Lálinál uszonnázik, Laczko is szerelmes, Margitnál vacsorázik. Péró Centralban uszonnázik és otthon vacsorázik, de azért ő is szerelmes. Petrich Kálmán átváltoztatja nevét Gyurkovic Gyurkára.

Okt. 31. Egy nap, melyre nem számított senki. Lám, a ki nem tudja jól a naptárt! — Dezsőke egy koronát talált a bal mellényzsebében. — Rotschildot lenézi, kérvényt nyújtott be a városi tanácshoz, hogy számára új utcát építsenek.

Nov. 1. Dezsőke hosszas államférfiúi fejtördelés után kisütötte, hogy a Bástya-utcában még nem lakott.

Nov. 7. Paukó (a szép Ida batyjája) és bugaczi Gomboszógi Dezső pozsony mellett körvadászatot az elmúlt két hét alatt másfél nyulat löttek.

Nov. 9. Arkádot ünnepélyesen doktorá avatják.

Nov. 14. Arkád doktorá avatására óta azt hiszi, hogy ő gyártja a spanyolviaszt; a nadrágját fölhatva viseli és naponta beretválkodik.

Dezsőke felbuzdulva e példán, Eszti szobalány protekciója révén egy konyhákést szerzett be, s elhatározta, hogy a

tavaszi enyhébb napok beállával meg fog beretválkózni.

Péró fölényesen mosolyog.

Nov. 15. A bácsországi arany ifjúság vagyonszálló rétegeinek képviselőre egyszerűsége a bácskai eszme diadalra juttatása végett György herceg hosszas bujtás után felült a fővárosban, s udvartársát a Vass-utcában rendezvénybe, onnan a közös ügy érdekében apróbb ki-rohanásokat intéz. Dezsőke káposztás Me-gyere hurcolkodott.

Tudósítónk ama megjegyzést fűzi utolsó sürgönyéhez, hogy a fiatal urak ez utóbbi napokban jogi tanulmányaikkal túl lévén hajmózva, a nyilvánosság szinpadjáról bizonytalan időre eltűntek. A meddig ez az öröndetes állapot tart, tudósítónk időt vett magának a főváros egyéb nevezetességeit megtekinteni.

Proclatom.

Vértesi Károly.

(„Keleti Ég alatt, Egyiptomban.”)

(Folyt. és vége.)

A második fejezetben már a régi, a harmadikban pedig a mostani Alexandriában vagyunk.

A szerző tárgyalása ezekben is könnyűed, tárczaszerű leírása mindig festői helyielyel közel költőien szárnyaló, a történeti előzmények, a szükséges topografikus és etnografikus tudnivalók előadásában pedig oly mulatva oktató, hogy e lapok mint valamely regény vonzó fejezetének el-olvasása alatt maradandó benyomásként kerekedik ki előttünk a régi és a mostani Alexandria.

Fokozódó érdekléssel kezdünk a „Kairó Fel” című fejezet olvasásába, melyben a Nil-delta bájait, dúságadag növény és állatvilágát írja le ragyogó színekkel, e fényes képárnyéklátó oda helyezvén „földből gyurt, körülpalánkolt ragyás viskójában, fedél nélküli ketreczében” a szegény felláhot, a föld igavonó népét, mely „mindig ugyanaz marad, felnöve mint a barom s adózza, kiszípolozva, folytonosan elnyoma, mindig másokat szolgálva.”

Igy vezet be szerzőnk Kairóba, hogy ott aztán ritka művészettel, éles megfigyelő-teltséggel mutassa be az utcai életet „a fekete világrész legnagyobb s különleges-ségeiben leggazdagabb városában, hol megszinesedik az élet és az élettelenség épen nem hiányoznak, a fajtság pedig nincs elmódosodva”, mert „inkább az utca-zán, mint a házakban laknak itt az emberek, sőt alusznak is. Itt hallunk politikát; itt szölgöztetik a pletykákat; itt beszélnek meg a nap eseményeit; itt látogatják meg egymást; itt szürcsölök kávé-jukat.” Szerző „Az utcai élet Kairóban” cím alatt öt fejezetben írja le Kairót, a már fennebb, az alexandriai fejezeteknél említett bravuroso művészettel és pedig „Az első látványosság”, „Tipikus alakok”, „A mozgó utca”, „A Subra-fasorban és kastélyban” s az „Erbekije kertben” címek alatt.

Azután Kairó némely nevezetességé-nek hat fejezetet szentel, melyekben „Az egyetem”-et, „A Bulak-muzeum”-ot, „A geozrh-keret és kastély”-t, „A kairói me-csetek”-et, „A föllejárás”-at, és „A tevő”-t írja le keleti vonásaikban, keleti szin-pompával.

Igy indul „Heliopolis felé”, így idő-zik „Heliopolis vidékén”, így ér a „gizéhi piramisok”-hoz, így emelkedik fel azok legnagyobbjára, a Cheopsra, így időz azon huszad-magával, magasrópti reflexiókba mélyedve s társaival élénkelve a Szózatot és a Himnuszt.

Végül megáll a „piramisok előrsénél, a libiai sivatag és a faraók temetőjének örökké über őrszeménél”, a sfinxnél, mely mithikus csodaszobrot is leírva, találon mondja: „A mulandóság szárnyosapása

nem érinti, csak a romboló emberi kéz nyomait viseli. Tehát időromlást ne keressünk, csak világromlást találunk rajta.

E czikkel fejeződik be a munka, oly költői szárnyalású stíllel, mint a minővel kezdődött.

Vértesi könyve nagyban eltér az ilyenmű munkák előadási módjától.

Könyved, festői, poetikus és mégis teljesen tájékoztató.

Tájékoztató és még sem Bäckker. A Kelet minden bája, fénye, sugara az író egyéniségének prizmáján szűrődik át; így minden kép magán viseli az író egyéniségének bélyegét.

Vértesi e könyvében megmutatja, hogy a mi áll a jó lírai, költeményre és jó elbeszélő-műre, az áll a jó utirajza is: ennek ép úgy, mint azoknak, az író egyénisége ad lelket. Így lehet hozzáférközni az olvasó szívéhez, lelkéhez; így lehet felkölteni annak érdekfűződését, fantáziáját; így érheti el tulajdonképeni célját a könyv: a leíró irodánk és népének kulturiszonyának széles körben való megismertetését.

E mellett Vértesi éles megfigyelőtehetség. Figyelmét semmi sem kerüli el s a legapróbb, de egyaránt jellemző dolgokról képet tud alkotni a nélkül, hogy a részletekben fáradozó lenne.

Irónk stílje azáltal, hogy helyénvaló idézetekkel is bővelkedik, semmit sem vesz el eredetiségéből, sőt ezzel a leírást élénkíti, a képet kidomborítja. Hatása sohasem az, mintha világirodalmi olvasottságáról akarna csak tanúságot tenni, mely olvasottság valóban széleskörű.

A stíl azonban nem csupán a szavak összetételéből, hanem a gondolat belső és külső formáinak összhangzatából áll. Így a szavak összetételében néha fordulhat elő valami kevésbé színező vagy felesleges, a nélkül, hogy ez magát a stílusvisszhangját zavarná.

Vértesi nyelvezete duzzad az erőtlő; de e duzzadó bővség néha feleslegbe csap ki. Ez különösen az egyjelentőségű több jelzőnek egyszerre, vagyis egy kép megfestésénél való használatában mutatkozik. Oly hiba, mely csaknem dicsőri a szerző tehetségét, szó-kincstárának gazdaságát, mert könnyű elhagyni a feleslegeset.

A könyvet, mely az író arcképét is hozza s melyet a Franklin-Társulat igen szépen állított ki, őszintén ajánljuk olvasóink és a Keletre utazók figyelmébe.

„A Pesti Hirlap

okt. 5-iki száma így ír:

„**Keleti ég alatt**“, Vértesi Károly egyike azoknak a kurseknek, akik sokfelé utaznak és akik utazásaikról könyvekben számolnak be. Most megjelent legújabb művének mely a Franklin-társulat kiadásában illusztrálva jelent meg, „**Keleti ég alatt**“, a címe. Egyiptomról szól benne, fényes képet adva arról a szép és érdekes világról, amely a Nilus könyékén terül el. Vértesi Károly e nagyobb szabású köteté méltó a figyelemre s azt hisszük, hogy sok olvasója akad. Megjegyezzük még, hogy a könyv a szerző arcképét is magában foglalja.

A „Budapesti Hirlap

okt. 8-iki számában így szól a műről.

„**Keleti ég alatt**“. Vértesi Károly e czímen megírta a keleti útját és az díszes kötésben most jelent meg. A szerző Piuméből a szifnyixig való egész útját ismereti legbővebben Kairót. Egyiptom fővárosa nagyon lebilincselte a kelet költészetétől elbájtolt szerzőt, de Korfunak, Alexandriának és felkesedéssel áldoz. Jól szemű, eleven tollú írói, aki e nem ismeretlen s utirajzokban nagyon elkoptatott tárgyat, kellemes olvasmány gyanánt adja előnk. A keleti embert, az az utcák életét a tyúkok szépségét színesen érdekesen rajzol-

ja. Könyvéből nem hiányzik a geográfiai érdek sem, néha a szerző nem tudományos művet akart írni. A könyvet a mely a Franklin-Társulatnál jelent meg, igen sok kép díszíti. Ara szép kötésben 3 forint.

Az „Alkotmány“

okt. 9-iki kelettel:

„**Keleti ég alatt**“. Egyiptomban. Utirajzok. Irtá Vértesi Károly. Utirajzok írni ma már nem igen szokás, keleti utirajzunk pedig Vambéry óta annyi van, hogy se kere, se száma. Vértesi Károly erre a hálátlan feladatra vállalkozott s hogy élvezetes és kitűnő munkát is, ez kétszeresen érdeme. Keleti világának bűbája által elragadtatva szól egyiptomi utazásáról s ottani élményeiről, még pedig oly élvezeti módorban hogy aki egyszer olvasni kérte könyvét, míg végre nem jut kezébe nem igen tesz ki. Vértesi neve kitűnően nem ismeretlen az olvasó közönség előtt. Ez az ötödik műve ebben az irányban. Uti élményeiből különben a Magyar Szemleiben is közöl ő egy pár cikket. A könyv kitűnően becses tartalmának megfelelő díszes kiállításban jelent meg. A Franklin-társulat kiadásában, igen szép illusztrációkkal, úgy, hogy mint díszmű is helyet foglalhat bár mely szalon asztalán. Nagy kvartalaku díszes vászonba kötött példány ára 3 f.

A „Fővárosi Lapok“ okt. 9-ik: száma illusztrációt mutat be a „Keleti ég“ alól Vértesi könyvéből és a lap nagy részét foglalják el a művéből vett szebbnél-szebb idézetek.

Többek között így szól:

„Szép kiállítású és sok bravúrral megírt könyv jelent meg a fenti czímen a Franklin-társulat kiadásában, melynek irodalmi méltatására legközelebb visszatérünk. Most csak a könyvet díszítő illusztrációk közül mutatunk be néhányat a könyv írójának, Vértesi Károlynak engedve át a szót, kizsákitva egyes pontokat a könyvből melyek az illető illusztrációra vonatkoznak. — — — — —“

„Egyiptomba érkezve, a legmelegebb színekkel esetelül Vértesi Károly a látottakat, sok megfigyelést, erős gondolkozást előláló módorban.“ — — — — —

„Hölgyközönségünket bizonyára érdekelni fogják a könyvnek ama részletei, melyek a kelet n ő vilá g á v a l foglaloznak, a melyekhez a könyvhez számos fényképfelvétel van csatolva.

„A mumiákról sok érdekeset mondhat a szerző, aki bejárta a piramisakat és a katakombákat közvetlenül szemlélve a nagyok balszamos maradványait.“

A „Magyarország“

okt. 9-iki száma röviden így nyilatkozik.

„**Keleti ég alatt**“. Vértesi Károly ily czím alatt munkája megjelent a Franklin-Társulat kiadásában. A díszes, szépen illusztrált negyedretű kötetben Vértesi Egyiptomi élményeit érdekfűzőtően írja le. A mű ára 6 korona.

A „Nemzet“

okt. 12-én a következőleg ír:

„**Keleti ég alatt**“. Vértesi Károly ily czím alatt Egyiptomban tett útjáról egy érdekes útleírás közben számol be. A kötet tele van szebbnél-szebb képpel, melyek az élénken írt szöveget jól szemléltetik. Alexandriáról, Kairóról írt részlete a legkedves különösen a felnőtt ifjaknak lesz kedves olvasmánya. A Franklin-Társulat adta ki stb.“

A „Magyar Allam“

okt. 13-iki számában:

„**Keleti ég alatt**“. Egyiptomban. Irtá Vértesi Károly Igen szépen, díszesen kiállított utirajzok jelentek meg a Franklin-Társulatnál Vértesi Károlytól, ki szenvedélyes utazó létére nem elégzik meg a turistai élvezetekkel nem is a mulatságra

helyezi a fősúlyt, hanem gondosan figyel minden észrevenni igyekszik s az útközben szerzett képei fölött tud gondolkozni, eszmét váltani. Űgyes tollú író a ki megfigyeléseit élvezete alakban tudja olvasói elő tárni. Nem új keletű az ő írói neve ezen a téren s az a műve újabb láncszeme hasznos munkásságának.

Egyiptom, ez a mixtikusország különben itt minden művelt ember érdekel s ezért bizonyára sokan fognak érdeklődni Vértesi munkája iránt, mely ezt az érdeklődést teljes mértékben megérdemli. A könyv ára 8 korona.

A „Hazánk“

okt. 22-iki száma ezeket írja a műről.

„**Keleti ég alatt**“. Egyiptomi utirajzokból adott ki egy díszesen kiállított kötetet e czím alatt a Franklin-társulat. Szerzőjük Vértesi Károly, akinek ezen a hálátlan terepén már sok és szép sikere volt s a kinek írói kvalitásait a „Hazánk“ olvasói különösen ismerik. Csak legutóbb is, Erzsébet királyné szomorú halálának gyászos aktualitásából jelent meg „Vasárnap“ című ünnepi mellékletünkön egy szép cikk a genfi-tó környékéről, hol királynénk utolsó óráit élte, szintén Vértesi tollából.

Éles szem, jó megfigyelő képesség is elég poézis ahhoz, hogy az utirajzok immasszá ne valljanak — ezek öreneyei Vértesinek.

Uj könyve és élvezetes olvasmány lesz azoknak, kik az utirajzokat szeretik.“

A „Pesti Napló“

okt. 30-iki számában így beszél:

„**Keleti ég alatt**“ utirajzok írta Vértesi Károly. Egyiptom ősi földje még mindig vonza az embereket, írókat s nem írókat. Aki az elsőkhöz tartozik, bár tudja, hogy letaroltak előtte a mezők, meg nem állhatja, hogy leírja impressióit arról a földről, melyen emberi kultúra legelső ágai kihajtottak. Sok újat lehet mondani, a régít új formában. Ezt tette Vértesi Károly is abban a díszes kötetben, mely a Franklin-társulat kiadásában megjelent, vonzó és kellemesen szórakoztató olvasmányt ad, hozzá még egy esomó rajzot is, melyel az egyiptomi népéletet illusztrálja. A kötethez verses előszót írt az ismert író: *Démóstr Pái*.

— A kataphorase gyógy mód.

Ily czímmel érdekes orvosi szakkönyv jelent meg dr. Mitzger Tivadar tollából. A mi az összes iged- és nemeti betegségek gyógyításának módját ismereti kimerítő alapossgággal. A fiatal tudós, aki elismert tekintély szakmájában, legujak munkájában a kataphorase gyógy mód fejlődését, előnyeit ismereti nagy részlellességgel. A kataphorase gyógyítási módja, melyet hazánkban egyedül dr. Mitzger alkalmaz. abban áll, hogy egyes gyógyanyagok galvanikus és magnetikus vilányáramok behatása alatt jutnak a bőrön keresztül a testbe, míg a kórananyagokat ugyanezen az uton a vérből eltávolítja. Alkalmazható ez a gyógykezelés úgy lokalis, mint az egész szervezetre kiható módon. utóbbi esetben hydro-elektroterapeutikai gyógyfűrdők alakjában. Dr. Mitzger gyógyítási módjának rendkívüli előnyeit nemcsak mely tudományosságra való fejtegetéseivel, hanem gyakorlatában tapasztalt eredmények kimutatásával is igazolja, úgy hogy könyve méltó feltűnést keltett egy a bel, mint a külföldön. Dr. Mitzger kitűnő magyarsággal megírt munkájának ára 2 frt. 50 kr., megrendelhető intézetében: Budapest, Teréz-körút 44.

Felolós szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád** ügyvéd.

Kiadó-tulajdonos: **Oblát Károly**.

SPECZIALISTA Sérvkötőkben.

A Keleti-féle csász. és kir. szab. sérvkötő orvosi tekintélyek véleményeszerint a legkötelesebben nem, nem csuszik, nem gyakorol kellenyomást és eltávolítja czél szerű szerkezetével fogva az eddig sérvkötők hiányát.

A Keleti-féle gummi sérvkötő idomítható pelottával, szarvas bőrvédővel és biztonsági övvel. Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom.

KITÜNTETVE BRÜSSELBEN
aranyéremmel és díszokmánnal

ARAK: egyoldalu 6 frt.
kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: műlabák, műkezek, járó- és nyújtógépek, egyenesarú Hessian-féle rendszer, orv. thopadiai fűzők, haskötők, götesérharisnyák és mindenféle gummiarú urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és díszkréten eszközlől:

KELETI J.
csász. és kir. orvos sebészeti mű- és
kötész gyáros BUDAPESTEN,
— Alapítva 1878. —

IV. Koronaherceg-utca 17.
Sebészeti műszergyár gaztor elővel:

IV. Rostély-utca 15.
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve
beszereltnék.

Ezen hirdetés tulajdonosának vétnél 10% engedélyeztetik.

Ezen hirdetés tulajdonosának vétnél 10% engedélyeztetik.

ASTHMA,

mellbetegséget

köhhögést ép úgy, mint a légső, gégo és tüdőhurutos megbetegedést, valamint a légszűrés nehézségeket, s mellszűkítést, asztmát elnyalókódot, számról és erősös köhhögést, rekedtséget, nyalkingert a nyakban — kezdődő gümőköt leggyorsabban és legjobban lehet eloslátni az éveken át bevált orvosi randelet szerinti készített és az orvosoktól ajánlott Szt.-György-theváral, melynek esomajja 50 kr. és a hozzá tartozó Szt.-György-lunipor doboza 50 kr. a pontos orvosi utasítással együtt. Az eredmény már néhány nap múlva látható. Két e omszgnál kevesebbet nem küldünk.

Póstan való küldésnél 20 frt al több esomagolás és fuvarlevélet — (portó nélkül). Minden megrendelés a Szt.-György gyógytárba Bécsben, V/2 Winmergasse 33. sz. intézendő.

Kívánatos az összeg előleges beküldése postautalvánnyon.

Kérjük ezt a hirdetést tessék kivágni és eltenni.

Ujfajta főzőedény!

Többszöresen kitüntetve.

— Minden államban szabadalmazva.

Rövidített főzési idő.

— A főzött jóminősége.

— Szabadalom-tulajdonos:

BRÜDER WOHL, Wien VI,
Mittelgasse 22.

Bevezetve a cs. és k. udvari konyhában, a cs. és k. hadseregnél, intézeteknél, szállodákban és magánosoknál, stb. Minden konyhaedény- és vas-kereskedésben kapható.

Prospectusok ingyen és bérmentve.

Hölgyeim !!

Évek óta kutatok teljesen ártalmatlan szépségítő szereket után. végre sikerült egy kitűnő arckenőcsőt feltalálnom, mely végérszetileg kipróbált és a legártalmatlanabbnak bizonyult, mely valaha é téren létezett. E cím zsrítalan és nappal is használható; belőle, igen kevés kell úgy, hogy a legelhanyagoltabb arczbőrön már 4 hét alatt bámulatos előnyös változást lehet észrevenni. — Mille-Fleurs Crém az arebőrnek gyönyörű, sima üde liszta felhérséget ad. Megvagyok győződve, hogy t. hölgyeim egy létegy Mille-Fleurs-Crém használata után köszönettel keresnek ismét fel. Mille-Fleurs-Crém egy tétegy 50 kr. hozzá Mille-Fleurs-szappan 50 kr. egy doboz Mille-Fleurs-Poudre bármily színben kimerítő utasítással könyvecskével együtt 60 kr. Ebben a könyvecskében megtalálható minden felvitágosítás és utasítás, mely az arcz és test ápolásához tartozik. Továbbá raktáromon tartok minden nemű francia gummi ezikeket hölgyek részére. Árjegyzéket küldök 5 kr. (bétegy) beküldése nélkül. Fent nevezett ezikeket utánvétellel barhova küldöm. M. and I. d. Budapest, VII., Bethlen utca 12.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

RUDETEN F. AD. és társ. és kir. udvari szállító. RUDENSTADT.

Ezen hírneves házi szer ellenált az idő megpróbáltának, mert már több mint 30 év óta megszokott, fájdalomcsillapító bedörögőként alkalmazatik kéznyel, osztral, tag-szaggatásnál és megfázásoknál és az orvosok által bedörögősekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyarkora Horgony-Liniment elvezése alatt, nem titkos szer, hanem igazi sepszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszertárban készítenek van; főraktár: Török József Gyógyszertár, Bécs, Mária Terézia út 12. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbetől is lehet vásárolni. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget Horgony-védjeggyel és Richter cégjegyzékkel nézki mánt nem vedlődi utasítsa vissza.

Legolcsóbb

bevásárlási forrás.

Stebler Anta!

órás és ékszerész
Zomborban, Deák-
körtút (Korzó) a Ja-
kobcsics-féle ház-
ban.

Dús választék Schweici arany-, ezüst-, tulla-, bécsi inga-

konyha-, francia Wecker- írő asztali és schwarzwaldi órákban: Továbbá nagy választék ékszer-, arany-, ezüst és China ezüst-árakban a legolcsóbb árak mellett.

Óráknál 2 évi jótállás !!

Elfogadok minden e szakmába vágó javításokat. Veszek és becserelek töredék arany és ezüstárakat a legmagasabb áron. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Vésnöki munkákat legtisztábban eszközölöm.

(Jegygyűrűbe vésés ingyen.)

Uj. Óra biztosítás! Uj.

Fali inga, konyha-, ébresztő-, Schwarz-waldi stb. óráknál egy évre 50 kr. biztosítási díj fizetendő, mely összegert kötelezettséget vállalok egy (1) egész évre, az órák javítását díjmentesen eszközölni.

Hangok a közönség köréből.

Hálalrat amerikából.

Az eredeti levél másolata, szoról szó-
ra magyarra fordítva, Wilhelm Franz
urnak, gyógyszerész Neunkirchenben,
alsó Ausztria.

New-York 1898. május 18-án.

Legjobb uram!

November 12-én 1895-ben Rheumatismusszal annyira megbetegedtem, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolc hosszú hónapig kellett az egyik oldalamon feküdnöm, nem bírva egy hüvelyknyire sem mozolulni; testem súlya 179 fontról 130 fontra csökkent, fél gyantán, hogy mind ezek évek alatt milyen borszasztó fájdalmakat kellett elszenvednem. El nem mulasztottam egy gyógyszeres módot sem vagy bárminek a hasznát; ballantom jól villamos kenőcsökről, török fürdőkről stb. és az orvosok minden lehető tanácsa után sem érzem magam jobban, úgy hogy a legutolsó orvosom azt mondta ó nem fogad el tőlem több pénzt, mert az hiába van kiadva.

Ez idő tájt véletlenül találkoztam egy barátommal a ki figyelmeztetett Wilhelm annatrítkus antirheumatikus tejára, mely biztosan gyógyítja a rheumat. Méslettem neki kísérleteimről a mászerkeket és nagyon kevésé biztam. Uglátsák a sors kezze kényszerített hogy önhöz írjak és hogy szívemből ötlöt, hogy van még valaki a ki engem meggyógyít. Es meggyőződésem hogy van ilyen meggyőző. Nem bírom szóval kifejezni az a első 8 év szörnyű fájdalmait; de most nem zavart már semmi és ebben a pillanatban úgy érzem magam mint egy ujzóltt gyermek és oda anám a világ minden kincsét Wilhelm antirheumatikus és antirheumatikus tejáért.

Uram legyen olyan szives és küldjön nekünk levélfordulával 1 tuczt 12 esomaggal az ön Wilhelm antirheumatikus és antirheumatikus tejából. Önnek a legjobb egészségét kívánva és hosszu életet maradok az ön legalázatosabb

Gordon M. József-e

179. sz. orchard str. New York.
Északamerikai egyesült államok.
Kapható minden a gyógytárban.

Üzlet megnyitási

jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására adni, hogy a volt Mexikó vendéglo-féle házban, a Rokus Temetővel szemben lévő kalapos műhely tulajdonosa Witkovits Béla, Stebler Lajos urat társnak vettem be, és a Deák Ferencz körút (korzó) a Dr. Falezione Nándor féle házban kalapos üzletet nyitotunk.

Elfogatunk e szakmába előforduló munkát, nevezetesen férfi és hölgy kalapok, tökéletes festés és javítását, hölgy selyem fitez kalapok készítését; ugyanint cilinderek és puha kalapok javítását és vasalását legolcsóbb árak szerint készítünk.

Allandóan raktáron

tartunk a legújabb divatszertári férfi-, hölgy- és gyermek kalapokat.

Miután több évi tapasztalatom e szakmában külföld nevezetesebb gyáraiban és divattermeiben működtem, bátorodunk a n. é. közönségnek kegyes pártfogását kérni hogy becses rendelményeivel felkeresni sziveskedjenek.

Mély tisztelettel

Witkovits és Stebler.

UJ NŐI CONFECTIO-ÜZLET a Trefort-utczában, Dr. Fal-
 czione Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Üzletmegnyitás.

A nagyérdemü hölgyközönségnek szives tudomására hozom, hogy itt helyben, a Trefort-utczában Dr. Falczone Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett

NŐI CONFECTIO

üzletet nyitottam.

Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemü hölgyközönségnek őszi és téli Jaquettáimat, a legújabb francia és angol szabásban, továbbá mindennemü és kivitelü gallérok, burkony, (Radmantl) esőköpeny gyermekek számára is. Főtörekvésem, hogy a nagyérdemü hölgyközönség szives bizalmát kiérdemeljem, mit szerény haszon mellett igyekszem kivívni magamnak.

Továbbá bátor vagyok megjegyezni, hogy mindennemü átalakításokat, prémezéseket elvállalok, melyek saját felügyeletem alatt eszközöltetnek.

Szives pártfogásért esedez

kiváló tisztelettel

Schäffer M. S.

UJ NŐI CONFECTIO ÜZLET a Trefort-utczában, Dr. Fal-
 czione Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Uj női confectio üzlet a Trefort-utczában, Dr. Falczone
 Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Uj női confectio üzlet a Trefort-utczában, Dr. Falczone
 Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

KLYTHIA A BŐR ÁPOLÁSÁRA
RIZSPOR.
 Az arcbőr szépítése és finomítása.
 Legelegansabb toillette-, bal és szájonpudró fehér, rózsaszín vagy sárga.
 Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.
 Elismerő levelek a legjobbnak tartják minden dolozhoz mellékelve.

TAUSSIG GOTTLIB

cs. és kir. udvari toillette, szappan és illatszergyár.
 Bécs: I. Wollzeile 3 sz.
 Kapható: a legtöbb illatszert, drog- és gyógyeszkertárakban valamint Zomborban: Engel Mór, Weidinger A. és S. és Teltseh Gáspár keresk. üzénél

Egy doboz ára 1 frt.
 20 kr. elküldés utánvétel-vagy az összeg előleges beküldése után

3 tuczat 5 forintért

valódi francia

GUMMI

vagy

Halhólyagot

legfinomabb minőségben szállít a Nagybányai gummaru raktar, IX. ker. Ullői-ut 21 am. Szétküldés titoktartás mellett utánvétel, nem tetsző árúért pénz vissza adatik.

Baruch József

Élelmiszer bizományi üzlete
BUDAPEST, központi vásárcsarnok.

Elvállalja az összes vadfélék, élő és öltött baromfi, tojás stb. termény legjobb eladását. — Olcsó jutalék, — azonnali készpénz elszámolás. — Felvilágosítással szívesen szolgálók.

MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS NELKÜL MIND A 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

ÚJSÁGIROK SORSJÁTEK

FŐNYEREMÉNY 100.000 KORONA

NYEREMÉNY 20.000 KORONA

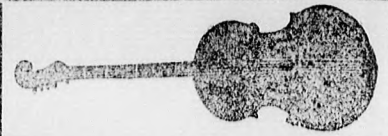
AVALLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁRÓLVA

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás már 1899. évi január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

Zombori takarékpénztár kereskedelmi és iparbank, Spitzler & Lederer, Lapunk kiadóhivatala.

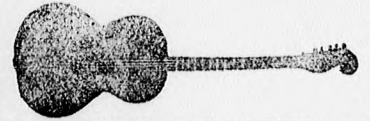
Meglepő ujdonság!!

Kerékpáros uraknak figyelmébe!

Az úrnyezett **TROUBADUR ZENÉLŐSZERKEKET**, mely a kerékparra erősítve, hanzja önműködőleg erős elhúvósított darabokat zenél. Kapható:

Bosnyák János

hangszerkereskedésében Zrínyi-utca 173. sz. Zomborban, ahol mindenféle hangszerek a legújanyosabb aron kaphatók. Tartós és ócsó javítások elfogadotatnak.

A NAGY KRACH!!

New-York és London nem kizárólag a mélték meg az európai szárazföldet és ezért egy nagy ezüstárú gyár inditásra érezte magát, hogy az egész készlet csak a munkacso egy kis körpótlása ellenben eladja. En meg, hatalmas vagyok ezen megbízást teljesíteni. Én tehát bárkinek megkúdom a következő tárgyakat pusztán a körpótlásért 6 forint 60 krért; és pedig:

- 6 db fin. asztali kés, valódi angol pengével
- 6 " amerikai szab. ezüst villát egy dróbból
- 6 " " " " evőkandalló,
- 12 " " " " kávéskanalat,
- 1 " " " " levesmértő,
- 1 " " " " tejmértő,
- 2 " " " " tojás-serleget,
- 6 " angol „Victoria”-tálcza,
- 2 " igen hatásos gyertyatartó,
- 1 " teas író,
- 1 " finom ezüstoperczót.

44 darab összesen 6 frt 60 kr.

Mindezen 44 tárgy előbb 40 forintba kerül, most csak 6 frt 60 kr. minimális áron kaphatók. — Az amerikai szab. ezüst egy kívül-belül fehér fém, mely ezüst színet 35 esztendőig is megtartja, amiért szavatolattik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem csalás,

ketelezem magam, itt, a nyilvánosság előtt bárkinek kinek az áru nem tetszik, a pénz visszazadni és senki sem mulassa el azt az alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű és legdisezebb karácsonyi és újévi ajándékok továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyes egyedül kapható **HIRSCHBERG A.-nál** az egy. amerik. szab. ezüsigyárak főgyárnősege

Wien, II. Rembrandstrasse 19 F.
 Telefon: 7114.

Szétküldés a vidékre utánvétel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Valódi csak az oldalt látható védjeggyel.

(Egészégi fém).
 Kivonat az elismerő levelekből:
 Tisztelt uram!

A küldeményt megkaptam, s nagyon meg vagyok vele elégedve. Kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krajczárért. Kolozsvár. Báró Bánffyé.

A küldeményt megkaptam és igen meg vagyok vele elégedve. Gaád (Magyarország) 1898. szeptember 1. C. Chotek Gundember grófnő

A mintával nagyon meg vagyok elégedve és kérem az egész collectióért. Sopron. Marschal b...